

ایمنی بیمار

تعریف: پیشگیری و کاهش اثرات ناگوار یا صدمه به بیمار در اثر مراقبت‌های بهداشتی درمانی می باشد. آمار نشان می‌دهد ایمنی بیمار در سراسر جهان از وضعیت مناسبی برخوردار نیست و به همین دلیل است که اهمیت ویژه ای دارد و در حال حاضر رسالت اکثر بیمارستان ها ارائه خدمات بهداشتی درمانی ایمن به بیماران است.

هفت قدم در جهت ایمنی بیمار:

۱. فرهنگ و زمینه مناسب جهت رسیدن به ایمنی بیمار را ایجاد نمایم.
۲. ضمن حمایت پرسنل مسئله ایمنی بیمار را برای آنها بصورت واضح مطرح و بر اهمیت آن تاکید نمائیم.
۳. راهکارها و بررسی هایی جهت شناسائی و ارزیابی خطاهایی که ایمنی بیمار را به خطر می اندازد، ایجاد نمائیم.
۴. به پرسنل گزارش دهی خطاها را بدون ترس از عواقب آن آموزش دهیم.
۵. ضمن برقراری ارتباط صحیح با بیماران به خواسته ها و مشکلات آنها دقت و توجه نمائیم.
۶. پرسنل را در جهت تجزیه و تحلیل علت بروز خطاها آموزش دهیم.
۷. آنچه را برای جلوگیری از بروز خطر و ایمنی سازی بیمار آموخته ایم جهت تغییر در پروسه های درمانی عملی کنیم.

پس از اینکه گام به گام به اهداف ایمن سازی بیمار نزدیک شدیم بایستی بینیم اصلی ترین راهکارها و سرنخ هایی که در نهایت منجر به پیش بینی، پیشگیری و یا برطرف نمودن خطر و عوارض آن میشود کدامند؛ که در این زمینه سازمان بهداشت جهانی ۹ راه حل ایمنی بیمار را به شرح زیر بیان داشته است:

۱. توجه به داروهای با نام و شکل مشابه (مثل KCl و دکستروز ۵۰% در شکل بسته بندی مشابه)
۲. دقت به مشخصات فردی بیمار (شناسنامه ای) (تشابهات اسمی)
۳. برقراری ارتباط صحیح هنگام انتقال (تحويل) بیماران (گزارش کامل و صحیح مشخصات و وضعیت بالینی بیمار)
۴. انجام پروسیجر صحیح در محل صحیح بدن بیماران (حتما از دست راست بیمار آنژیوکت گرفته شود)
۵. کنترل محلولهای الکترولیت تغلیظ یافته (مثل کلرور پتاسیم، بی کربنات سدیم و...)
۶. اطمینان از صحت داروهای ارائه شده به بیمار (تزریقی و خوراکی)
۷. جلوگیری از اتصال نادرست سوندها، کاتترها و...
۸. استفاده یکباره از وسایل تزریقات
۹. بهبود بهداشت دست برای جلوگیری از عفونتهای مرتبط با موسسات بهداشتی (عفونت بیمارستانی)

در نهایت برای عملی ساختن راه حل‌های فوق در جهت رسیدن به ایمنی بیمار نیاز به ایجاد فرآیندهای مناسب و تهیه شاخص هایی برای اندازه گیری چگونگی عملکرد فرآیندها می باشد.

جهت دستیابی به اطلاعات بیشتر در زمینه مدیریت خطر و ایمنی بیمار می‌توانید به واحد مدیریت خطر بیمارستان مراجعه نمایید.

ردیف	نام گروه	عناوین استانداردهای الزامی	مسئول اجرایی
۱	حاکمیت و رهبری	ایمنی بیمار در بیمارستان یک اولویت استراتژیک می باشد و در قالب برنامه عملیاتی تفصیلی در حال اجراست.	(تیم مدیریتی)
۲	حاکمیت و رهبری	یکی از کارکنان بیمارستان با اختیارات لازم به عنوان مسئول و پاسخگوی برنامه ایمنی بیمار منصوب گردیده است.	مسئول ایمنی
۳	حاکمیت و رهبری	مدیریت ارشد بیمارستان به منظور بهبود فرهنگ ایمنی بیمارشناسایی خطرات موجود در سیستم و اعمال مداخله جهت ارتقاء فرصتها به طور منظم برنامه بازدیدهای مدیریتی ایمنی بیمار را به اجرا می گذارد.	(تیم مدیریتی)
۴	حاکمیت و رهبری	یکی از مدیران میانی بیمارستان به عنوان هماهنگ کننده فعالیتهای ایمنی بیمار و مدیریت خطر منصوب شده است.	رابط ایمنی بیمار
۵	حاکمیت و رهبری	بیمارستان جلسات ماهیانه کمیته مرگ و میرا به صورت منظم برگزار می نماید	(مسئول کمیته)
۶	حاکمیت و رهبری	بیمارستان وجود تجهیزات ضروری را تضمین می نماید.	(مدیریت بیمارستان)
۷	حاکمیت و رهبری	بیمارستان ضد عفونی مناسب و مطلوب کلیه وسایل پزشکی با قابلیت استفاده مجدد را قبل از کاربرد تضمین می نماید.	(تیم مدیریتی)
۸	حاکمیت و رهبری	بیمارستان دارای وسایل و تجهیزات کافی به منظور تضمین ارتقاء ضد عفونی و استریلیزاسیون می باشد.	(تیم مدیریتی)
۹	حاکمیت و رهبری	جهت ارائه خدمات و مراقبتهای درمانی کادر بالینی حائز شرایط توسط کمیته ذی صلاح بصورت دایم و موقت استخدام می شوند.	(تیم مدیریتی)
۱۰	جلب مشارکت و تعامل با بیمار و جامعه	پزشک قبل از انجام هرگونه اقدام درمانی و تشخیصی تهاجمی، کلیه خطرات منافع و عوارض احتمالی پروسیجر را به بیمار توضیح داده و با حضور پرستار بیمار بر گه رضایت نامه را امضاء می نماید.	(تیم مدیریتی)
۱۱	جلب مشارکت و تعامل با بیمار و جامعه	قبل از انجام هرگونه اقدام درمانی تشخیصی و آزمایشگاهی، تجویز دارو یا انتقال خون و فرآورده های خونی، کلیه بیماران و به ویژه گروههای در معرض خطر من جمله نوزادان یا بیماران دچار اختلال سطح هوشیاری حداقل با دو شناسه شامل نام و نام خانوادگی و تاریخ تولد شناسایی و احراز هویت میگردد. (شماره تخت یا اتاق یکی از این شناسه ها نیست)	(مدیریت بیمارستان مدیریت پرستاری)
۱۲	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان به منظور اعلام اضطراری نتایج حیاتی آزمایشات کانالهای ارتباطی همواره آزاد پیش بینی کرده است.	(مدیریت بیمارستان)
۱۳	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان دارای روال های مطمئن برای اعلام نتایج معوقه تستهای پاراکلینیکی به بیماران پس از ترخیص می باشد.	(آزمایشگاه)
۱۴	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان دارای برنامه پیشگیری و کنترل عفونت مشتمل بر چارت سازمانی و برنامه عملیاتی، راهنماها و کتابچه راهنما می باشد.	(سوپروایزر کنترل عفونت)
۱۵	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان تمیزی و ضد عفونی و استریلیزاسیون مناسب کلیه تجهیزات را با تاکید خاص بر واحدها و بخش های پرخطر تضمین می نماید.	(سوپروایزر کنترل عفونت)
۱۶	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان راهنماهای معتبر از جمله راهنماهای سازمان جهانی بهداشت را در زمینه خون و فرآورده های خونی ایمن اجرا می نماید.	(مسئول هموویژولانس)
۱۷	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان دارای روشهای اجرایی ایمن قبل از انتقال خون مانند ثبت نام، رد یا قبول داوطلبان و غربالگری خون در مواردی مانند HIV و HCV می باشد.	(مسئول هموویژولانس)
۱۸	خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد	بیمارستان دسترسی به داروهای حیاتی را در تمامی ساعات شبانه روز تضمین می نماید.	(تیم مدیریتی)
۱۹	محیط ایمن	بیمارستان بر اساس میزان خطر پسماندها را از مبداء تفکیک و کد بندی رنگی می نماید.	(بهداشت محیط)
۲۰	محیط ایمن	بیمارستان از راهنماها از جمله راهنماهای سازمان جهانی بهداشت جهت مدیریت دفع پسماندهای نوک تیز و برنده تبعیت می کند.	(بهداشت محیط)